

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Pastorum Continens Doctrinas, & Industrias ad Pastorale
Munus piè, fructuosè, ac securè obeundum pertinentes,
Unà cum Casibus frequentius circa idem Officium
occurrere solitis, & ex communiote ...**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1678

Membrum VIII. De Obligatione conversandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49267](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49267)

quid propriè per eiusmodi participationem obtinere censendi sint? R. et si Navar. Cordub. Henriq. Rodriq. & alii apud Layman. l. 5. tit. 7. c. 4. n. 5. & 6. putent, per eam applicari directè & immediatè satisfactiones subditorum, rectius tamen ipsum docere, quòd fructus ex tali participatione per modum impetrationis tantum illis obveniat, quatenus scilicet velut membra ejusdem Ordinis sunt participes illarum precum, quæ vel generaliter pro Religione & membris illius, vel specialiter pro Personis suæ Congregationi conjunctis à Regularibus Ordinis offeruntur; vel etiam quatenus opera bona eorundem Regulariù valent apud Deum de congruo impetrare, ut illorum intuitu propitius sit, & speciali auxilio protegat illos, qui membra sunt hujus Religionis; etenim amicitie ratio postulare videtur, ut DEUS propter Amicos suos etiam aliis benefaciat, qui illis amicitiam conjuncti sunt.

M E M B R V M V I I I.

De Obligatione Conversandi.

Qu. 1. Quid circa conversationem præcipuè observandum sit? R. 1. Ut magni æstimetur à Pastore, & inter media potissima salutis alienæ procurandæ reputetur. 2. Ut modo convenienti instituat; est enim hæc ars non difficilis minus, quam utilis, atque adeò non nisi longo usu perfectè addiscitur. 3. Ut suo tempore & loco instituat; nec enim leves ex horum etiam neglectu errores in conversando committi possunt, uti experienciâ compertum est.

Qu. 2. Quare conversatio hæc magnificienda sit? R. ob sequentes causas. 1. Quia per illam *suavius* procuratur salus proximi, ob familiarem scilicet agendi modum. 2. Quia eadem salus etiam *efficacius* promovetur propter occasionem eligendi materiam loquendi accommodatam & gratam illi, cum quo agitur, eamque per frequentiore repetitionem magis inculcandi. 3. Quia *facilius* quoque procuratur; tum quia facilior est accessus; tum quia liberiùs, & sine rubore privatim loqui licet. Unde rectè Manuale Parochorum p. 3. c. 5. ait, hanc conversationem esse caput totius ferè vitæ Pastoralis; ex conversatione enim spiritus quasi vitales in partes omnes officii dimanant, siquidem vita exemplaris, & utilis

utilis Sacramentorum administratio, & Concionum, Concilio
cheleos, reliquarumque functionum Parochialium restitutio,
stitutio, in conversando ferè consistunt, ut ad eò merito
stor illud S. Hieronymi sibi applicare debeat: *In te omnia
Oculi diriguntur, domus tua & conversatio quasi in
constituta, Magistra est publica disciplina.*

Qu. 3. *Quis modus in conversatione adhibendus sit?* Respon-
cum, quem sequentes versiculi indicant, adhibendum.

Sancta conversatio,

Vt Pastor asstimeris.

Æqualis sit dilectio,

Vt mutuo amaris.

Sit mitis allocutio,

Vt plurimos lucreris.

Et primò quidem *sancta* sit oportet, id est, non nisi de rebus
ad salutem animæ conducentibus instituta, ut vel ex ipso
ce oves, id est, subditi cognoscant, eum esse verum Pastorem
nihil nisi salutem ovium suarum quærentem; sic enim non
exiguam apud illos auctoritatem obtinebit. Deinde *amara*
lis, id est, cum sincero & spirituali amore conjuncta esse de-
bet conversatio, quâ benevolentiam sibi Parochianorum
conciliat: vix enim explicari potest, quantum efficaciter
omnibus Pastoris actionibus tribuat sincera dilectio, id quod
breviter & præclare S. Augustinus de laud. charit. innotuit
dicens: *Breve tibi præceptum præcipitur. Dilige, & fac, quod
vis; sive taceas, dilectione taceas: sive clames, dilectione cla-
mes: sive emendes, dilectione emendes: sive parcas, dilectione
parcas: radix sit intus dilectionis, non potest de ista radice
bonum existere.* Probatum autem hic amor potissimum exhibi-
tione beneficiorum & officiorum juxta illud S. Gregorii
Probatio charitatis exhibitio est operis: Quod si bene facere
non possit, curet, ut saltem propensam in eo ad beneficium
dum voluntatem videant. 2. Præ reliquis tamen curandum
dum, ut *æqualis* sit erga omnes dilectio, sicque cum S. Pauli
omnibus omnia fiat, ut omnes lucrifaciat; nullus debet
deri vilis, qui divini sanguinis pretio constitit. Pastor est
tius Gregis; etiam agnelli, etiam ovicula scabiosa, infirma
etiam errantes ad ipsum pertinent. Pastor Evangelicus res
His nonaginta novem ovibus perditam unam requirit.

Medici nusquam magis conversantur, quàm cum aëgris: Christus idem supremus Pastor, & Medicus, venerat pro ovi-
 bus, quæ perierant, & cum Peccatoribus non conversabatur
 modò, sed & familiariter convivebat. 3. Tandem *mitis*
 quoque sit conversatio, id est, omnem animi ferociam, ver-
 borum acrimoniam, corporis motus effrenes excludens, hoc
 enim ubi effecerit Pastor, jam Dominus factus est cordium,
 & quidvis ab illis impetrabit. Hinc S. David spiritum man-
 suetudinis, spiritum principalem vocabat, ut innueret, eum
 illorum, qui alios regunt, ferè proprium esse; ita certè Moy-
 ses inter homines mitissimus ad cervicosum & difficilem Is-
 raelis Populum regendum præ aliis electus, facilè eum infle-
 ctobat bonitate, quâ sanctus erat, & quâ verbis monstra ipsa
 placabat. Nec frustra Christus Apostolis velut futuris olim
 Pastoribus tam sollicitè mansuetudinem suam imitandam
 proposuit, ut invenirent requiem animabus, id est, Paro-
 chianis suis.

Qu. 4. *Quomodo tempus in conversatione sit observandum?*

R. 1. *Ut rardò* instituatür conversatio, quando necessitas aut
 charitas aliud non requirit; ex hac enim raritate triplex fru-
 ctus enascitur, scilicet ut satietas minùs pariat fastidium, &
 faciliùs apra materia pro colloquio inveniatur, & defectus
 Pastoris minùs prodantur, & ex consequenti autoritas & ve-
 neratio magis conversetur. 2. *Ut breviter* peragatur: nam
 & ex hac brevitate triplex, isque non levis fructus reportabi-
 tur, scilicet, ut & peccatum, quod teste Salomone, in mul-
 tiloquio non deest, faciliùs vitetur: & animus, qui, si per
 amorem incaluerit, picis instar tenaciter materiæ adhæret,
 nulli per affectum inordinatum agglutinetur: & ut tempus
 copiosius habeat ad orationem, aliàsque muneris sui fun-
 ctiones peragendas. 3. *Ut opportunè* instituatür, tum sci-
 licet, quando & obedientia non obstat, & ij, cum quibus
 agendum est, neque negotiis necessariis impediti, nec affe-
 ctionibus vehementer æstuantes parùm gratam habituri
 conversationem creduntur; ut enim immaturus fructus pala-
 to obrusus plùs cruciat, quàm sapit; & lignum humoribus
 infectum difficulter, nec sine gravi fumo accenditur, ita par-
 vus quoque fructus, multa verò incommoda ex immatura &
 importuna conversatione plerumque sequuntur.

Qu. 5.

Qu. 5. Quo compendio dictas doctrinas sibi in memoria revocare possit? R. ignis præcipuè proprietates imitanda hoc enim Christus Luc. 12. indicare voluit, dum dicitur: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur?* ob eandem etiam causam Spiritum Sanctum in specie ignis misit. Itaque 1. Sicut ignis, dum agit in objectum, semper sursum tendit; ita Pastor, dum functiones suas peragunt, mentem tum per bonam intentionem, tum per pias affectiones in cælum elevatam habere studeat. 2. Sicut ignis, dum alios calefacit, de proprio calore nihil amittit; ita ipse sedulo caveat, ne, dum aliorum salutem curat, suam negligat. 3. Sicut ignis omnes in æquali peripheria potos sine Personarum discrimine calefacit; ita & ipse pauperum æquè ac divitum, ignobilium æquè ac nobilium sollicitudinem cordi habeat. 4. Sicut ignis calorem suum juxta proportionem distantia, vel dispositionis communicat; ita & ipse charitatem suam iis, qui vel ob necessitatem, vel aliam causam magis eam exigunt, liberaliter impendat, ut omnibus omnia factus omnes lucrifaciat. 5. Sicut ignis per calorem omnia operatur; ita & ipse, quicquid agit, peccatorem agere studeat. 6. Sicut ignis non cessat agere, donec vel defectu materia, vel per violentiam adversa qualitas destruat; ita & ipse tamdiu salutem suarum ovium procurare non desinat, quamdiu altior potestas, & vis DEI Superiorum, aut mortis ipsius ipsum non cohibet, materiaque subtrahit.

M E M B R U M IX.

De Obligatione Residendi.

Qu. 1. Quid de Residentia præcipuè observare Pastor debet? R. ea, quæ sequentibus Versiculis continentur.

Noscenda obligatio

Ad ritè residendum.

Aptanda habitatio

Ad munus exequendum.

Cavenda excursatio

Ad damnum præcavendum.

Qu. 2. Quid de obligatione residendi sciendum? R. sequentia præcipuè. 1. Quòd non tantùm Ecclesiastico, sed etiam